

**Protestantse
Kerk**

bij Open Deur 5, mei 2018

In gesprek over 'Houd je rug recht'

Je rug recht houden, blijven staan waar je voor staat. Niet opgeven. In verzet gaan. Met heilig vuur staan voor je idealen en overtuigingen. Maar hoe doe je dat? En moet je dat altijd doen, koste wat kost? We gaan er samen over in gesprek.

Inleiding

Het thema van dit nummer is 'houd je rug recht'. Lees ter inleiding het kopje 'In dit nummer' (pag. 2).

- Wat komt bij u naar boven na het lezen van deze inleidende woorden op dit nummer?
- Wat is verzet volgens u? Is dat hetzelfde als je rug recht houden?
- Bent u iemand die (figuurlijk) gemakkelijk zijn/haar rug recht houdt?

Verzet toen

Bij het woord verzet denken velen waarschijnlijk aan de Tweede Wereldoorlog. Daarom gaan we eerst hierover met elkaar in gesprek.

- Wat voor rol speelt de Tweede Wereldoorlog in uw leven? Was u toen al geboren, wat zijn de verhalen van uw (groot)ouders, enz.
- En wat voor rol speelt het verzet uit de oorlog voor rol in uw leven? Zat er iemand die u kent in het verzet? Of gingen mensen die u kent juist niet in het verzet? Vertel elkaar hierover.
- Zou u zich kunnen voorstellen (voor zover dat überhaupt mogelijk is) dat u bij het verzet zou gaan? Of juist niet?
- 2018 is het 'jaar van het verzet', bedoeld om de verhalen van het verzet uit de Tweede Wereldoorlog levend te houden en verder te vertellen. Waarom is het volgens u belangrijk om verhalen van het verzet door te blijven vertellen?

De Duitse theoloog en verzetsstrijder Dietrich Bonhoeffer schreef in de gevangenis allerlei aantekeningen en brieven. Deze zijn gebundeld in het boek *Verzet en overgave*. Bonhoeffer heeft lang getwijfeld voor hij het verzet in zou gaan. Hij wist wat de consequenties waren. Maar toen hij eenmaal de beslissing had genomen, twijfelde hij niet meer, legde hij het in Gods hand en kon hij loslaten. Aan het einde van zijn leven schreef hij: 'Verzet en overgave horen bij elkaar.'

- Wat zou Bonhoeffer hiermee bedoeld hebben? Wat is overgave in dit geval?
- Snapt u dat Bonhoeffer dit zegt?
- Wat vindt u, horen verzet en overgave bij elkaar?

Verzet nu

We leven inmiddels ver na de Tweede Wereldoorlog. De politiek zit inmiddels anders in elkaar. Toch kun je nog steeds tegen politieke en maatschappelijke ontwikkelingen aanlopen waartegen je je wilt verzetten.

- Herkent u dat? Verklaar u nader.

- In dit nummer van *Open Deur* vertellen drie mensen over een moment uit hun leven waarop ze zich verzet hebben (pag. 4). Hebt u ook zo'n moment in uw leven waarop u zich verzet heeft? Vertel elkaar daarover, eventueel in kleinere groepjes..

Je rug recht houden en christen zijn

- Is het volgens u de plicht van een christen om je te rug recht te houden? Waarom wel/niet?
- Hoe houdt men in het algemeen, of u in het bijzonder, het vol om de rug recht te houden?
- Is het soms ook goed om je rug juist niet recht te houden? Waarom wel/niet?
- Jezus liet zich vrijwillig aan het kruis nagelen. Hield Hij volgens u daarmee juist wel of juist niet zijn rug recht? Wat zegt dit ons?

Pinksteren

- Het is de tijd van Pinksteren. Wat betekent Pinksteren voor u?
- Wat hebben volgens u Pinksteren en 'je rug recht houden' met elkaar te maken?
- Op pag. 8 staat 'Pinksteren is ook verzet tegen onverschilligheid'. Bent u het daarmee eens? Waarom?
- Kunt u voorbeelden noemen bij u in de buurt of van uzelf van verzet tegen onverschilligheid?
- Hebt u, wanneer u ergens uw rug bij recht houdt, het gevoel dat er dan als het ware heilig vuur zichtbaar wordt, zoals Stephan de Jong beschrijft in zijn artikel 'Heilig vuur' (pag. 2)?
- Wat is dat heilige vuur volgens u, waar in dit nummer van *Open Deur* over gesproken wordt? Wanneer u het moeilijk vindt om dat zo te omschrijven vertel dan welke woorden er volgens u bij 'heilig vuur' horen.
- Overkomt het 'heilig vuur' je of kun je er ook zelf iets aan doen om *begeistert* te worden?

Ter afsluiting

Er is met elkaar gepraat over 'je rug recht houden'. Verzet kwam aan de orde, in alle diversiteit. Herinneringen kwamen misschien wel boven, zijn gedeeld. Kies als afsluiting een of meer van de volgende onderdelen:

- Lees het gedicht van Remco Campert op pag. 7. Wat spreekt u aan in dit gedicht? En wat spreekt u minder aan? Ga er samen over in gesprek.
- Zing met elkaar een Pinksterlied, bijvoorbeeld lied 670, 675 of 686 uit het *Liedboek. Zingen en bidden in huis en kerk*.
- Lees het volgende gedicht van Bernardus van Clairvaux voor:
*Kom, heilige Geest,
 Spreek altijd tot mijn hart.
 En als Gij toch zwijgt,
 Laat dan uw zwijgen tot mij spreken.
 Want zonder U loop ik gevaar
 Mijn eigen inzicht te volgen
 En het te verwarren met wat Gij mij leren wilt.*

Anne ter Schuur, pastoraal werker in Waddinxveen

archief gesprekshandreikingen

Op www.open-deur.nl/gesprek vindt u alle gesprekshandreikingen bij de nummers van *Open Deur* vanaf januari 2007.